

Bogár László: Vírus és pánik

2020 február 07. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

5

Átlag: 5 (1 szavazat)

Mérték

A járvány járulékos kárai magánál a járványnál is nagyobbak lehetnek.

A vírus latin szó, azt jelenti, méreg. A világ most ennek a „méregnek” egy fajtájától retteg és kerül egyre súlyosabb helyzetbe. De ki is valójában ez a láthatatlan ellenfél, amely most történelmet ír? A vírusok keletkezését illet?en máig is vita van a szakért?k között. Mivel messze a legegyszer?bb s legprimitívebb él?lény, s?t sokan még él?lény mivoltát is megkérd?jelezik, hisz a gazdasejten kívül nem mutat életjelenségeket, logikus lenne feltételezni, hogy a vírus evolúciós szempontból az els?ként létrejött él?lény a Földön. Ám ennek ellentmond, hogy parazita, tehát csak más él?lényeken él?sködve tud létezni, vagyis kellett hogy létezzenek el?tte él?lények, akiken él?sködhetett.

Egy biztos, ennél egyszer?bb él?lényt nehéz lenne elképzelni, teste valójában csak az örökít?anyagát tartalmazza, amit egy véd?burok vesz körül. Mindenesetre elég sikeres létformák, mert egyedszámuk nagyobb, mint az összes többi él?lényé együttvéve, ebb?l a szempontból tehát ?k a Föld igazi urai. Nem létezik egyetlen olyan él?lény sem, amelynek ne lenne rajta él?sköd? vírusa, ideértve a baktériumokat is.

Talán nem is kell külön hangsúlyozni, hogy az emberi testben állandóan jelenlév? vírusok száma nagyobb, mint az összes bennünk lév? sejt, nagy részük „alvó állapotban” van, és csak akkor aktiválódnak, ha felborul bels? egyensúlyunk. Ha ki tudnánk vonni a testünkben állandóan jelenlév? összes vírust, baktériumot s gombát, egy nagyjából másfél kilónyi, elég gusztustalan masszát látnánk, amelyben hétszer annyi él?lény van, mint az összes sejtünk, s legalább hússzor annyi az örökít?anyaguk, mint nekünk. Ebb?l a szempontból „biológiai identitásunk” leginkább egy fajokban gazdag él?helyhez, mondjuk, es?erd?höz hasonlítható.

És itt a lényeg, mert rendkívüli genetikai változékonyságuk miatt a vírusok az él?lények genetikai változásainak egyik legfontosabb hajtóerejét jelentik, ám ennek a változékonyságnak ára van. A világon az elmúlt ötvenezer év során élt, összesen több mint százmilliárd ember nagyjából egy tizede vírusok okozta betegségbe, illetve annak szöv?dményeibe halt bele, a vírusok eddigi emberáldozata tehát nagyobb, mint amennyi ember ma összesen él a Földön. Jared Diamond amerikai társadalomkutató Háborúk, járványok, technikák cím? könyvében a vírusok történelemformáló szerepét elemezve megrendít? összefüggésekre mutat rá. Többek között arra, hogy mivel az ember számára ?sid?k óta a legkedvez?bb él?hely a mediterrán–szubtropikus zóna, így a Gibraltártól Hongkongig húzódó, több mint tízezer kilométer hosszú eurázsiai övezet évezredek óta állandó intenzív mozgások színtere.

Az els? nagy birodalmak, amelyek szüntelen háborúkat vívtak a hegemóniáért nagy távolságokat megtev? hadjáratokkal, a nagy kereskedelmi útvonalak, mint a Selyemút, a nomád pásztornépek hatalmas, vonuló nyájai és általában a népvándorlások, az emberek és háziasított állataik hihetetlen fajgazdagságát hozták létre. És ebben a folyamatban, bár akkoriban ezt senki sem sejthette, a dönt? szerepet éppen a vírusok játszották, jelent?s mértékben a zoonózis nev? folyamat segítségével, amikor egy addig csak egy vagy több állatfajt megbetegíteni képes vírus emberre „ugrott át”. Kína déli vidékei az elmúlt évezredek folyamán mindig dönt? szerepet játszottak ebben a folyamatban, a legtöbb történelmi jelent?ség? eurázsiai „világjárvány” innen indult „világhódító” útjára. Emberek és állatok olyan nagy s?r?ségben éltek itt együtt már ötezer évvel ez el?tt is, ami igazi „terített asztal” volt számos vírusnak. Hiszen egy vírus számára az a legkedvez?bb, ha nagyon sok és sokféle gazdaállat (ide számítva az embert is) él együtt, akik állandó intenzív mozgásban vannak, sok az érintkezés, mint megannyi újabb esély a vírus gyors terjedéséhez.

Az elmúlt évszázad során az elképeszt? ütem? technológiai fejl?dés, a kereskedelem és az idegenforgalom exponenciálisan növelte a mozgások, érintkezések intenzitását.

És bár a nyugatias modernitás tudománya, illetve a járványok megel?zésére és kezelésére hivatott szervezeti, intézményi rendszer komoly fékez?er?t jelent, de a történések szerint a vírus napjainkban is képes áttörni ezeken a globalizált modernitás által emelt akadályokon.

A most kitört koronavírus világjárvánnyá és így globális fenyegetéssé vált, még akkor is, ha egyel?re talán nyílhat esély a legsúlyosabb tragédia elkerülésére. Mindez sok mindent megmutat az emberiség egészének m?ködéséb?l. Ez végre egy olyan kérdés, ahol teljes globális egyetértés van abban, hogy a járványt meg kell fékezni. Hozzátehetnénk, minden áron. A második, már vitára is okot adó kérdés, hogy ki és milyen módon kell hogy megfizesse ezt a „minden árat”.

A dolog azért kényes, mert Kína mint felemelked?ben lév? globális hatalom, egyre bonyolultabb konfliktusban áll a

jelenleg uralkodó világhatalommal. A legsúlyosabb kérdés tehát az, hogy egy, az emberiség egészét fenyeget? veszély elhárításának közös érdeke képes-e mindenben „felülírni” a rivalizálás negatív energiáit. Az már egészen biztos, hogy minden globális „érintkezés”, f?ként kereskedelem és idegenforgalom intenzitása jelent?s mértékben csökkenni fog, s ez ma még el?re nem látható módon lassítja tovább az egyébként is lelassulóban lév? világot. A járvány járulékos kárai tehát magánál a járványnál is nagyobbak lehetnek. A legkényesebb kérdés azonban az, hogy elkerülhet? lesz-e a pánik, ami dönt?en a globális médián múlik. Mint minden nagy dráma, ez az eset is „oktatófilm” lesz az emberiség számára. Kérdés, tudunk-e tanulni bel?le.

Bogár László - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló